

Кудря О. В.
здобувач вищої освіти,
Науковий керівник: к.е.н., доцент Дроботова М. В.
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ ЯК ТУРИСТИЧНОЇ ДЕСТИНАЦІЇ

Не існує єдиної системи туристсько-рекреаційного районування України на сьогодні. Група дослідників, зокрема Алешугіна Н.О., виокремлюють такі туристично-рекреаційні райони, представлені в таблиці 1[1].

Таблиця 1. – Рекреаційно-туристичні райони України

Рекреаційно-туристичний район	Області
Південь України	
Кримський	
Причорноморський	Одеська, Миколаївська
Приазовський	Запорізька, Херсонська
Західна Україна	
Карпатський	Львівська, Івано-Франківська, Закарпатська, Чернівецька
Подільський	Тернопільська, Хмельницька, Вінницька,
Північна Україна	
Волинський	Волинська, Рівненська, Житомирська
Столічний	Київська, Черкаська, Чернігівська
Східна Україна	
Наддніпрянсько-Слобожанський	Харківська, Сумська, Полтавська
Придніпровський	Дніпропетровська, Кіровоградська
Донецький	Донецька, Луганська

Джерело: узагальнено автором

Рекреаційно-кліматичне районування території України, запропоноване в 1989 році науковцями географічного факультету КДУ, включає шість районів Західний, Центральний, Східний, Південний, Кримський та Закарпатський.

За одним підходом на території України виділяють 4 туристських райони:

Поліський; Центральний; Південний (Азово-Чорноморський); Західний. Це найширше за змістом комплексне рекреаційне районування наводить О. І. Шаблій, спираючись на наявні рекреаційні ресурси, існуючі потоки рекреантів та матеріально-технічну базу.

Враховуючи відсутність єдиного погляду на туристично-рекреаційне районування України в нашому дослідженні будемо розглядати Західну Україну як туристичну дестинацію в складі 4 адміністративних областей: Львівської, Чернівецької, Івано-Франківської і Закарпатської. Часто даний регіон в класифікаціях визначають як Карпатський туристсько-рекреаційний район (рис.1).

Рис.1. Географічне розташування туристичної дестинації Західна Україна на карті України [1]

Освоєння туристичного потенціалу є найбільш пріоритетним для розвитку Західноукраїнського регіону. Обґрунтування розвитку регіону як туристичної дестинації спирається на такі аргументи [2]:

- наявна необхідна природно-ресурсна база (в Українських Карпатах налічується понад 800 джерел і свердловин лікувальних мінеральних вод, багато з них - унікальні);
- існує могутній потенціал для розвитку різних видів туризму (мальовничі ландшафти, рельєф Карпат);
- вигідне географічне положення регіону (центр Європи);
- територіальний поділ праці (в Україні є тільки декілька регіонів, умови яких дозволяють забезпечувати задоволення суспільних потреб в рекреаційних послугах: Причорноморсько-Азовський та Карпатський);
- відносно висока екологічна безпека регіону (порівняно з іншими регіонами України природа Карпат зазнала менших втрат і в багатьох місцях зберегла свій первісний стан, що є важливим для розвитку відпочинку і туризму);
- соціально-економічна специфіка гір (в гірських районах чотирьох карпатських областей проживає близько 1,3 млн. чол., а гори створюють

специфічні, несприятливі умови для проживання і господарювання, тому тут надзвичайно гостро стоїть проблема зайнятості, і, як наслідок - низький рівень матеріального добробуту жителів гір);

- економічна конкурентоздатність рекреаційної сфери.

У межах цієї туристичної дестинації зосереджена одна третя частина всього рекреаційного потенціалу України й велика кількість найцікавіших об'єктів туризму. [2]

До основних природних ресурсів належать: теплий помірно континентальний клімат, густа річкова мережа, лікувальні грязі, близько 600 джерел мінеральних вод усіх бальнеологічних типів, озокерит. Більше 50 % джерел мінеральних вод зосереджені в Закарпатській області; у горах розташовуються Ужоцьке, Міжгірне, Дроговське й інші родовища, на рівнині Ужгородське й Шаянське.

Усім областям Західної України, властивий вище за середнє рівень кількості туристських баз, готелів, кемпінгів, мотелів, нижче середнього рівень числа дитячих оздоровчих таборів (по всіх областях), і такий же рівень по числу санаторіїв і будинків відпочинку (за винятком Львівської області де рівень оцінюється вище за середнє).

У регіоні діє 60 санаторіїв, 17 пансіонатів, 10 будинків відпочинку, 70 санаторіїв-профілакторіїв, 120 баз відпочинку, 150 таборів відпочинку для старшокласників і понад 180 заміських дитячих таборів.

Кількість історико-архітектурних об'єктів у всіх областях району має рівень вище за середнє. Крім того в цьому регіоні знаходяться 4 з 7 об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Україні, а саме: ансамбль історичного центру міста Львів; первісні букові ліси Карпат та інших регіонів Європи (Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська область); резиденція митрополитів Буковини та Далмації (м. Чернівці); дерев'яні церкви Карпатського регіону в Україні та Польщі (Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська область).

За кількістю об'єктів природно-заповідного фонду цей район є лідером, особливо цікавими для туристів є: Карпатський біосферний заповідник, національні природні парки Синевир і Соколівські Бескиди.

Найбільшими туристськими центрами даного регіону є Львів, Ужгород, Мукачеве, Яремча, Коломия, Косів, Вижниця, Самбор, Дрогобич, Чернівці та інші. [3]

Особливістю району також є значні природно-ресурсні можливості для організації й розвитку зимових видів відпочинку й особливо гірськолижного - в регіоні освоєно понад 30 гірськолижних трас, що можуть обслужити за сезон понад 250 тис. гостей. Найзначніші центри гірськолижного відпочинку – Рахів, Ясіня, Воловець, Паляниця, Подобовець, Тисовець, Славське, Ворохта, Розлуч, Турка, Вижниця, Буковель, Мигове, Яремча, Косів.

Крім цього, регіон є популярним з погляду пішохідного, гірського, екологічного, сільського зеленого туризму. Спеціалізацією району є: пізнавальний туризм, відпочинок і оздоровлення, санаторно–курортне лікування.

Список використаних джерел:

1. Алешугіна Н.О., Зеленська О.О. Туристичні ресурси України: конспект лекцій [навч. посіб.] / Н.О.Алешугіна, О.О.Зеленська. – Ніжин: ТПК “Орхідея” ФОП Лук’яненко, 2013р. - 243 с.

2. Туристські ресурси України : підручник / М. М. Покоłodна, Т. В. Гордієнко, І. Л. Полчанінова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 222 с.

3. П. Романів. Аналіз ресурсної привабливості українських Карпат для цілей розвитку пізнавального туризму. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/romaniv.htm

Логвин М.М.

к. геогр. н., доцент,
ВНЗУ “Полтавський університет економіки і торгівлі
м. Полтава, Україна

Мороз М.В.

магістр міжнародного менеджменту
LCC International University,
Клайпеда, Литва

СТАЛИЙ ТУРИЗМ: ТЕНДЕНЦІЯ ЧИ ПОТРЕБА?

Концепція потрійного критерію, вперше представлена Джоном Елкінгтоном у 1990-х роках, лягла в основу тенденцій світового сталого розвитку: економічного, екологічного та соціального. На даний момент, хоча і є ініціатори монетаризації розрахунків концепції потрійного критерію, ця своєрідна система бухгалтерського обліку ще не має одиниці вимірювання, а натомість розраховується шляхом впровадження міжнародних індексів [2].

Світова тенденція сталого розвитку не оминула й індустрію туризму, адже в міру своїх переваг, стала не просто одним із провідних трендів, а повсякденною потребою, об’єднавши економічні, соціальні та екологічні цілі, які представлені на рис. 1.